

Bogatyńskie Wodociągi i Oczyszczalnia S. A.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POGORSZENIA SIĘ JAKOŚCI WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI

Opracowała:

Anna Pawłowska

Zatwierdził:

Roman Konopski

Bogatynia dnia 22 lipca 2019

Spis treści

1. Cel i zakres procedury	3
2. Podstawa prawna.	3
3. Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia	3
3.1 Nadzór nad jakością wody	3
3.2 Ocena przydatności wody prowadzona w ramach kontroli wewnętrznej.....	4
3.3 Ograniczenie ryzyka mogącego spowodować pogorszenie jakości wody.....	5
4. Sposób postępowania w przypadku skażenia wody lub pogorszenia jej jakości.....	5
4.1 Potencjalne przyczyny pogorszenia jakości wody	5
4.2 Przyjmowanie zgłoszeń o zaistniałych awariach oraz pogorszeniu jakości wody	6
4.3 Zasady postępowania w przypadku wystąpienia pogorszenia jakości wody.....	6
4.4 Zasady postępowania w przypadku skażenia wody	7
4.5 Sposoby informowania odbiorców wody o jakości wody, w tym o zagrożeniach związanych z jej jakością	8
4.6 Zapewnienie awaryjnych źródeł dostaw wody.....	8
5. Załączniki	9
Załącznik nr 1	10
Ogólne zasady użytkowania cystem/zbiornika służącego do zaopatrzenia ludzi w wodę przeznaczoną do spożycia w sytuacji awaryjnej.....	10
Załącznik nr 2	
Schemat postępowania w przypadku wystąpienia pogorszenia jakości wody	
Załącznik nr 3	12
Schemat postępowania w przypadku skażenia wody.....	12

1. Cel i zakres procedury

Celem niniejszej procedury jest zapewnienie szybkiego i skutecznego sposobu eliminowania zagrożeń zdrowia i życia ludzi, powstałych na skutek pogorszenia się jakości wody dostarczanej przez sieć wodociągową, eliminowanie przyczyn powodujących pogorszenie stanu wody oraz zapewnienie awaryjnych dostaw wody.

Zakres procedury obejmuje działania podejmowane przez Bogatyńskie Wodociągi i Oczyszczalnię S. A. w Bogatyni w porozumieniu z Burmistrzem Miasta i Gminy Bogatynia oraz Powiatową Stacją Sanitarno- Epidemiologiczną w Zgorzelcu i innymi służbami.

2. Podstawa prawna

1. Ustawa z dn.26 kwietnia 2007r. o zarządzaniu kryzysowym (t.j. Dz. U. z 2018r. Poz.1401 z późn. zm.).
2. Ustawa z dn. 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz. U. z 2018r. Poz. 1152 z późn.zm.).
3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dn. 7 grudnia 2017r. W sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294).

3. Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia

Zgodnie z ustawą z dn. 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków Bogatyńskie Wodociągi i Oczyszczalnia S. A ma obowiązek zapewnić zdolność posiadanych urządzeń wodociągowych do realizacji dostaw wody w wymaganej ilości i pod odpowiednim ciśnieniem, a także zapewnić jakość wody zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dn. 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

3.1 Nadzór nad jakością wody

Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi sprawują:

- Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Zgorzelcu w ramach nadzoru sanitarnego,
- Bogatyńskie Wodociągi i Oczyszczalnia S. A w Bogatyni w ramach kontroli wewnętrznej.

Prowadzona kontrola sanitarna zaopatrzenia ludności w wodę ma na celu zapewnienie odbiorcom wody dobrej pod względem zdrowotnym, zapobieganie epidemiom wodnym i ogniskom chorób zakaźnych przenoszonych przez wodę, a także zapobieganie zatruciom i innym skutkom mogącym nastąpić w następstwie zanieczyszczenia wody substancjami chemicznymi.

Na podstawie próbek badań wody wykonanych przez laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Zgorzelcu oraz laboratorium Bogatyńskich Wodociągów i Oczyszczalni S.A., oceniana jest jakość wody ujmowanej, tłoczonyj do sieci i dostarczanej odbiorcom. Miejsca poboru próbek wody uzgodnione są z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Zgorzelcu.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dn. 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, woda jest bezpieczna dla zdrowia, jeżeli jest wolna od mikroorganizmów chorobotwórczych i pasożytów w liczbie stanowiącej potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego oraz nie ma agresywnych właściwości korozyjnych i spełnia:

- 1) podstawowe wymagania mikrobiologiczne określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia;
- 2) podstawowe wymagania chemiczne określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia;

3.2 Ocena przydatności wody prowadzona w ramach kontroli wewnętrznej

Ocena przydatności wody prowadzona przez Bogatyńskie Wodociągi i Oczyszczalnię S.A. w ramach kontroli wewnętrznej obejmuje:

A. Przeprowadzanie badań jakości wody:

- 1) w zakresie dotyczącym co najmniej parametrów objętych monitoringiem określonym w załączniku nr 2 do Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- 2) z częstotliwością nie mniejszą niż określana w załączniku 3 do rozporządzenia,
- 3) w przypadku wystąpienia okoliczności mogących spowodować zmianę jakości wody, a także w przypadku pogorszenia jej jakości, częstotliwość poboru próbek wody oraz zakres badań ustala się w zależności od potrzeb

B. Pobieranie próbek w szczególności:

- 1) w ujęciach wody,
- 2) w miejscach pozwalających na ocenę skuteczności i procesu uzdatniania,
- 3) w miejscach wprowadzania wody do sieci wodociągowej,
- 4) z sieci wodociągowej w miejscach równomiernie rozmieszczonych na całym obszarze zaopatrzenia w wodę.

C. Ustalenie harmonogramu pobierania próbek wody do badań, w ramach częstotliwości, o której mowa w rozporządzeniu Ministra Zdrowia, w uzgodnieniu z PPIS w Zgorzelcu, tak aby terminy badań prowadzonych przez PPIS i Bogatyńskie Wodociągi i Oczyszczalnię S.A. były równomiernie rozłożone w czasie.

- D. Wykonywanie lub wskazanie przez BWiO S.A. punktów reprezentatywnych dla danego wodociągu i służących do pobierania próbek wody.
- E. Przechowywanie wyników badań wody przez okres co najmniej 5 lat i przekazywanie ich na wnioski właściwego PPIS.
- F. Niezwłoczne informowanie PPIS w Zgorzelcu o pogorszeniu się jakości wody w przypadku, kiedy woda nie odpowiada wymaganiom określonym w załącznikach nr 1 i 4 do rozporządzenia Ministra Zdrowia.

3.3 Ograniczenie ryzyka mogącego spowodować pogorszenie jakości wody

W celu ograniczenia ryzyka i okoliczności mogących spowodować pogorszenie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, BWiO S. A. prowadzi:

- 1) systematyczną ocenę jakości wody pod względem bezpieczeństwa dla zdrowia ludzkiego w zakresie podstawowych mikroorganizmów wskaźnikowych, których liczba nie może przekroczyć dopuszczalnych wartości określonych w załączniku nr 1 do Rozporządzenia Ministra Zdrowia oraz podstawowych wymagań chemicznych określonych w rozporządzeniu, a także dodatkowych wymagań mikrobiologicznych, organoleptycznych fizykochemicznych oraz radiologicznych określonych w załącznikach 1 i 4 do rozporządzenia,
- 2) bieżącą kontrolę i utrzymuje należyty stan sanitarno- techniczny urządzeń służących do ujmowania, uzdatniania i transportu wody przeznaczonej do spożycia,
- 3) okresową kontrolę stanu zdrowia pracowników zajmujących się konserwacją i eksploatacją urządzeń oraz instalacji służących do ujmowania, uzdatniania i transportu wody przeznaczonej do spożycia.

4. Sposób postępowania w przypadku skażenia wody lub pogorszenia jej jakości.

Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi powinna być bezpieczna dla zdrowia i życia człowieka. Zasoby wody muszą być odpowiednio chronione i eksploatowane. Należy nie dopuszczać do sytuacji mogących spowodować zanieczyszczenie lub skażenie wody, a także zadbać o skuteczny przebieg jednostkowych procesów oczyszczania oraz bezpieczny transport i dystrybucję wody.

4.1 Potencjalne przyczyny pogorszenia jakości wody

Wśród potencjalnych przyczyn pogorszenia jakości wody należy wymienić:

- 1) awaria sieci wodociągowej lub urządzeń technologicznych (rurociągi, pompownie itp.),
- 2) zmiany kierunku przepływu wody w sieci wodociągowej,

- 3) awarie w systemie uzdatniania wody w zakresie m.in.:
 - a) uszkodzenia rurociągu na stacji uzdatniania,
 - b) uszkodzenie zaworów zwrotnych,
 - c) napływ wód gruntowych do studni,
 - d) awarie urządzeń technologicznych (filtrów, pomp itp.),
 - e) nieprzestrzeganie procedur płukania filtrów i dezynfekcji wody,
- 4) celowe skażenie wód.

4.2 Przyjmowanie zgłoszeń o zaistniałych awariach oraz pogorszeniu jakości wody

Bogatyńskie Wodociągi I Oczyszczalnia S. A. przyjmuje całodobowo wszelkie zgłoszenia dotyczące awarii sieci wodociągowej oraz zgłoszenia dotyczące jakości wody pod numerem:

tel. stacjonarny: 75 77 32 288

tel. komórkowy: 607 799 668

Wątpliwości co do jakości wody można również zgłosić bezpośrednio do laboratorium BWiO S.A. w godzinach pracy laboratorium tj. 7.00- 15.00 pod numerem telefonu stacjonarnego : **75 77 33 250**

4.3 Zasady postępowania w przypadku wystąpienia pogorszenia jakości wody

W przypadku wystąpienia sygnałów lub zgłoszeń dot. pogorszenia jakości wody dostarczanej do sieci lub odbiorców usług, pracownik BWiO S.A. dokonuje oceny zaistniałej sytuacji oraz informuje o fakcie przełożonych.

Próbki wody pobierane są przez upoważnione osoby i dostarczone do laboratorium Badania Wody celem określenia wielkości wskaźników, na podstawie których dokonana zostanie ocena jej jakości. W przypadku stwierdzenia ponadnormatywnych zawartości oznaczonych wskaźników, należy przekazać PPIS sprawozdanie z badań celem dokonania oceny przydatności wody do spożycia przez ludzi.

Jeżeli przekroczenie wartości dopuszczalnych dla danego parametru z wyłączeniem parametrów mikrobiologicznych nie stwarza zagrożenia dla zdrowia i jest możliwe do usunięcia w terminie 30 dni, PPIS stwierdza warunkową przydatność wody przeznaczonej do spożycia, określając dopuszczalne wartości parametryczne. Bogatyńskie Wodociągi i Oczyszczalnia S.A. przed stwierdzeniem przez PPIS warunkowej przydatności wody do spożycia, ustala z PPIS zakres i termin realizacji działań naprawczych.

4.4 Zasady postępowania w przypadku skażenia wody

Jeśli jakość wody może stanowić potencjalne zagrożenie dla zdrowia lub życia ludzkiego, tj. w przypadku uzyskania wyników badań wody wskazujących ponadnormatywny, nietypowy dla ocenianej wody wzrost wskaźników mikrobiologicznych, obecność pojedynczych bakterii chorobotwórczych lub niezagrażające zdrowiu przekroczenia wskaźników wyszczególnionych w załączniku nr 1 w rozporządzeniu Ministra Zdrowia, BWiO S.A. informuje o tym fakcie PPIS w Zgorzelcu oraz Burmistrza MiG Bogatynia.

Spółka BWiO S.A. podejmuje następujące działania:

- 1) ustala obszar objęty zagrożeniem,
- 2) niezwłocznie likwiduje skutki zaistniałej sytuacji (podjęcie działań naprawczych i ustalenie harmonogramu ich realizacji),
- 3) przeprowadza dezynfekcję wody podchlorynem sodu w ilościach nieprzekraczających dopuszczalne wartości,
- 4) przeprowadza intensywne płukanie sieci wodociągowej,
- 5) przeprowadza badania kontrolne jakości wody, których wynik decyduje o powtórzeniu lub zakończeniu działań,
- 6) przekazuje wyniki badań kontrolnych wody dla PPIS w Zgorzelcu oraz dla Burmistrza MiG Bogatynia.

W sytuacji potwierdzenia zagrożenia dla zdrowia lub życia ludzkiego, tj. jeżeli uzyskane wyniki badań wody, wykonane w ramach monitoringu wewnętrznego lub nadzoru sanitarnego, wykażą obecność mikroorganizmów chorobotwórczych lub gdy woda nie spełnia wymagań dotyczących parametrów o istotnym i bezpośrednim znaczeniu dla zdrowia konsumentów w stopniu powodującym brak przydatności wody do spożycia przez ludzi stwierdzonej przez PPIS, następuje natychmiastowe unieruchomienie wodociągu lub jego części.

W zależności od rodzaju i skali zagrożenia dla życia lub zdrowia konsumentów podejmowane działania powinny być ukierunkowane na:

- 1) powiadomienie Burmistrza MiG Bogatynia oraz Centrum Zarządzania Kryzysowego,
- 2) poinformowanie odbiorców usług o zaistniałym zagrożeniu, w sposób opisany w pkt. 4.5,
- 3) okresowe wstrzymanie dostaw wody w części lub całej sieci wodociągowej, w sposób opisany w pkt. 4.6,
- 4) zapewnienie awaryjnych źródeł zaopatrzenia w wodę,

- 5) usunięcie źródeł zagrożenia poprzez zlokalizowanie przyczyny i rodzaju zanieczyszczenia, wyłączenie skażonych studni, wyłączenie stacji uzdatniania lub zbiornika, wyłączenie skażonego odcinka sieci, dezynfekcję wody, intensywne płukanie, zlecenie badań wody laboratorium BWiO S.A.
- 6) bieżące informowanie PPIS o uzyskanych wynikach badań wody.

4.5 Sposoby informowania odbiorców wody o jakości wody, w tym o zagrożeniach związanych z jej jakością

W celu poinformowania odbiorców wody o pogorszeniu jakości wody lub jej skażeniu, BWiO S.A. redaguje oficjalną informację, która jest podana do publicznej wiadomości poprzez:

- 1) umieszczenie komunikatu na oficjalnej stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy Bogatynia www.bogatynia.pl,
- 2) umieszczenie komunikatu na stronie internetowej BWiO S. A. www.bwio.pl,
- 3) zamieszczenie ogłoszenia w lokalnych mediach (radio, telewizja itp.),
- 4) wywieszenie ogłoszeń na tablicach informacyjnych,
- 5) w inny sposób np. poprzez urządzenie nagłaśniające.

Po otrzymaniu pozytywnych wyników badań próbek wody, przedstawieniu ich PPIS oraz otrzymaniu/potwierdzeniu przez PPIS w Zgorzelcu informacji o przydatności wody do spożycia, obowiązkiem BWiO S.A. jest poinformowanie odbiorców o odwołaniu niebezpieczeństwa związanego z występującym skażeniem wody i zamieszczenie komunikatów o pozytywnej ocenie przydatności wody do spożycia przez ludzi w identyczny sposób, jak przekazywane były informacje o skażeniu wody.

4.6 Zapewnienie awaryjnych źródeł dostaw wody

W celu zapewnienia przez BWiO S.A. awaryjnego zaopatrzenia w wodę podjęte zostaną następujące działania, w zależności od skali problemu:

- 1) dokonanie przełączeń w infrastrukturze technicznej na nieskażone źródła zasilania w wodę,
- 2) zorganizowanie dostaw wody pitnej (zbiorniki z wodą, woda butelkowana),
- 3) zorganizowanie dostaw wody pitnej do celów gospodarczych przy użyciu środków własnych (cysterny), a w przypadku konieczności dostarczenia wody na znacznym obszarze, przy użyciu wozów straży pożarnej i beczkwozów wypożyczonych.

W celu prawidłowego zorganizowania dostaw wody należy:

- 1) określić punkty dostaw dla poszczególnych części Miasta i Gminy Bogatynia,

- 2) opracować i rozpowszechnić (w sposób analogiczny jak informację o pogorszeniu jakości wody lub skażeniu wody) harmonogram awaryjnych dostaw wody,
- 3) zapewnić środki transportu oraz zasoby ludzkie do realizacji dostaw wody.

Do transportu, gromadzenia i czerpania wody z zastępczych źródeł zaopatrzenia, należy korzystać tylko i wyłącznie z cystern przeznaczonych do wody pitnej.

5. Załączniki

Załącznik nr 1 - Ogólne zasady użytkowania cystern/zbiornika służącego do zaopatrzenia ludzi w wodę przeznaczoną do spożycia w sytuacji awaryjnej

Załącznik nr 2- Schemat postępowania w przypadku wystąpienia pogorszenia jakości wody

Załącznik nr 3 - Schemat postępowania w przypadku skażenia wody

Załącznik nr 1

Ogólne zasady użytkowania cystern/zbiornika służącego do zaopatrzenia ludzi w wodę przeznaczoną do spożycia w sytuacji awaryjnej

Cysterna/zbiornik zastosowana do zaopatrzenia ludzi w wodę przeznaczoną do spożycia musi spełniać następujące wymagania:

- służyć tylko i wyłącznie do transportu oraz magazynowania wody,
- winna być wykonana z materiałów dopuszczonych do kontaktu z wodą tj. posiadać atest higieniczny; taki atest musi posiadać również osprzęt wykorzystywany przy cysternie np. węże,
- powinna być wyposażona w higieniczne punkty do pobierania wody; wlew do cysterny i zawór czerpalny muszą posiadać trwałe i szczelne zamknięcia,

Cysterne lub zbiorniki przechowujemy w miejscu zabezpieczonym przed dostępem osób postronnych i szkodników oraz przed działaniem czynników atmosferycznych.

W okresie, w którym cysterna nie jest użytkowana, powinna być ona myta i dezynfekowana raz na dwa miesiące – działania udokumentowane w odp. formularzu. Po przeprowadzeniu w/w czynności, należy umożliwić pracownikowi laboratorium pobór wody z cysterny w celu oceny jakości wody, która powinna odpowiadać wymaganiom mikrobiologicznym określonym w obowiązującym Rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W sytuacji wystąpienia konieczności dostarczenia ludności wody- cysternę/ zbiornik należy umyć i zdezynfekować oraz napełnić wodą tylko i wyłącznie ze źródła wskazanego przez PPIS w Zgorzelcu.

BWiO S.A. w ramach kontroli wewnętrznej dokonuje w trakcie użytkowania cysterny oceny jakości dostarczanej wody raz w tygodniu.

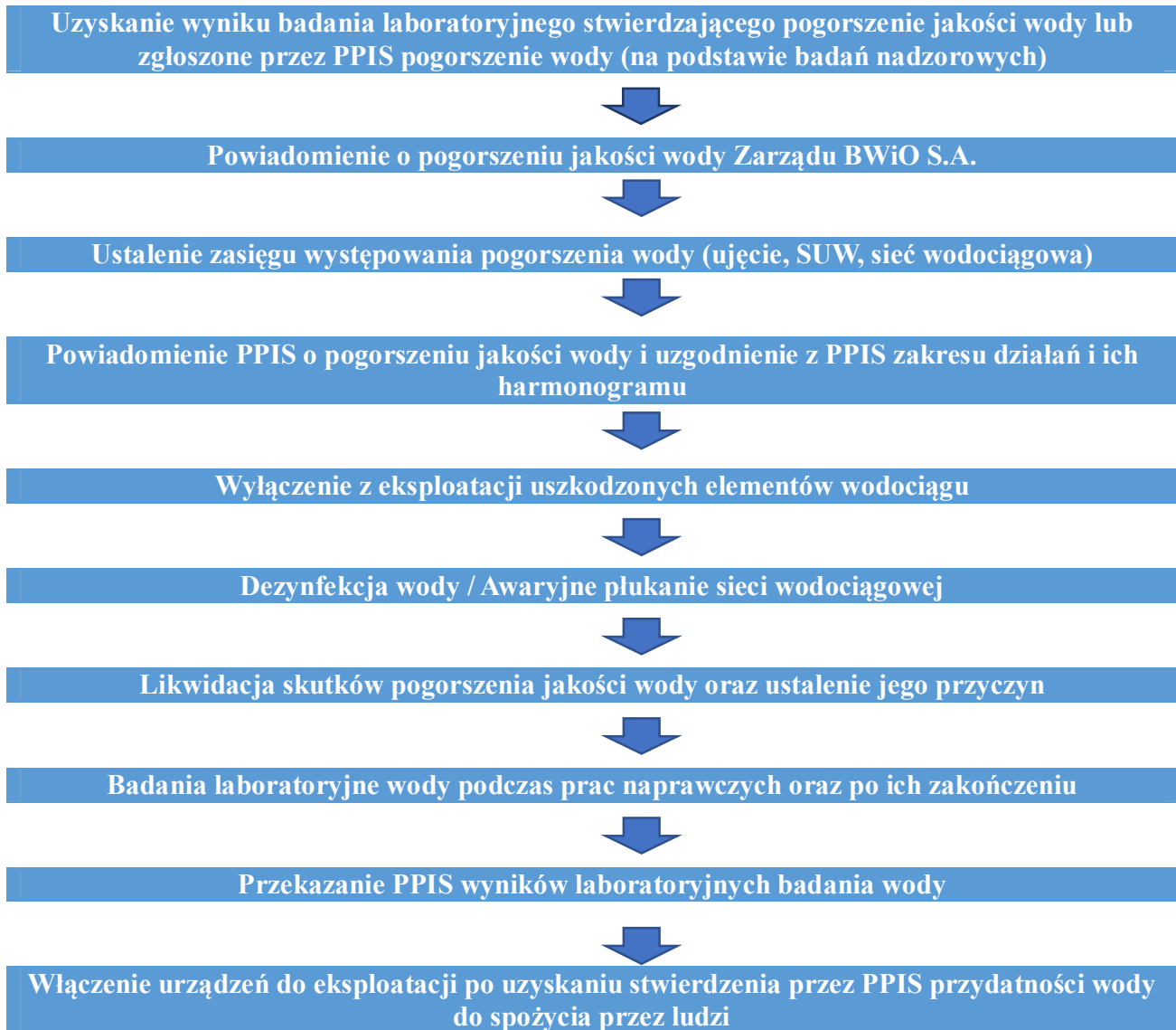
Woda z cysterny/zbiornika przeznaczona do spożycia przez ludzi może być używana wyłącznie po przegotowaniu - informacja o tym musi być umieszczona na cysternie.

Cysterna/zbiornik wykorzystywany w sytuacji awaryjnego dostarczania wody, muszą być umieszczone w miejscu chronionym przed nasłonecznieniem, deszczem i śniegiem itp. a także umożliwiającym łatwy i swobodny pobór wody oraz pod nadzorem przedstawiciela BWiO.

Woda z cysterny/zbiornika powinna być zużyta do końca dnia, w którym została dostarczona.

Załącznik nr 2

Schemat postępowania w przypadku wystąpienia pogorszenia jakości wody

Załącznik nr 3

Schemat postępowania w przypadku skażenia wody

